

Utlåtande 2007:44 RIII (Dnr 023-443/2007)

Överföring av vissa verksamheter i Stockholm Vatten AB i bolagsform

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta följande

1. Stockholm Vatten AB:s verksamheter Byggprojekt och Laboratoriser-service överförs i två separata dotterbolag till moderbolaget Stockholm Vatten VA AB i Stockholm Vatten-koncernen.
2. Bolagsordning för Stockholm Vatten Byggprojekt AB godkänns (*bilaga 2*).
3. Bolagsordning för Stockholm Vatten Laboratorieservice AB godkänns (*bilaga 3*).
4. Gösta Lindh utses till ordförande, Stefan Broström till vice ordförande, Sverker Westman till ledamot och Åke Jansson och Lars-Gunnar Reinus till suppleanter i styrelsen för Stockholm Vatten Byggprojekt AB och i styrelsen för Stockholm Vatten Laboratorieservice AB samt att Bengt Akalla utses till lekmannarevisor och Bo Dahlström till lekman-narevisorssuppleant för de båda bolagen.
5. Stockholms Stadshus AB ges i uppdrag att uppdra åt styrelsen för Stockholm Vatten AB att vidare bereda de frågor som är förknippade med bildandet av bolagen.

Föredragande borgarrådet Ulla Hamilton anför följande.

Ärendet

Vid sitt sammanträde den 7 december 2006 beslöt styrelsen för Stockholm Vatten AB bland annat att ge bolaget särskilda direktiv vad gäller effektivisering av verksamheten. I direktiven ingick bland annat att rörelserna Laboratorieverksamheten och Byggprojekt skulle avyttras. Som ett led i avyttrandet av

dessa rörelser föreslås att Stockholm Vatten AB bildar två nya bolag för dessa två rörelser. Till de avyttrade bolagen skall överföras nödvändiga resurser för verksamhetens bedrivande. Det skall även ingås avtal mellan moderbolaget och de avyttrade bolagen för att trygga överförandet under en övergångsperiod.

Till de bolag som skall avyttras skall föras berörd personal, utrustning och förnödenheter nödvändig för verksamhetens bedrivande samt i tillämpliga delar avtal och andra överenskommelser av såväl kommersiell som annan natur. Avtal skall också ingås mellan bolagen och Stockholm Vatten som under en övergångsperiod tryggar parternas behov av tjänster i varierande grad.

Förslag till bolagsordningar återfinns i *bilagorna 2 och 3*.

Beredning

Ärendet har initierats av Stockholm Vatten AB. Styrelsen för Stockholm Vatten AB fattade beslut till förmån för bildandet av de två dotterbolagen den 18 januari 2007. Styrelsen för Stockholms Stadshus AB fattade beslut om överföringen av vissa verksamheter i Stockholm Vatten AB i bolagsform den 22 januari 2007.

Därefter har ärendet remitterats till stadsledningskontoret och beretts av finansavdelningen.

Stadsledningskontoret delar Stockholm Vatten AB:s och Stockholms Stadshus AB:s bedömning att förslaget leder till en mer effektiv verksamhet, vilket är i linje med bolagets ägardirektiv. Stadsledningskontoret anser vidare att förslaget synes vara en logisk konsekvens till följd av förändrad VA-lagstiftning.

Mina synpunkter

Jag ser positivt på att Stockholm Vattens styrelse i december beslutade att ge bolaget särskilda direktiv vad gäller effektivisering av verksamheten. I direktiven ingick bland annat att delferksamheter som tillhör en konkurrensutsatt, fungerande marknad som rörelserna Laboratorieverksamheten och Byggproduktion, skulle avyttras. Detta ligger helt i linje med majoritetens klart uttalade viljeinriktning att renodla stadens verksamheter och att konkurrensutsätta den verksamhet som kan konkurrensutsättas. Beslutet Stockholm Vattens styrelse har fattat syftar till att effektivisera verksamheten och är också en logisk konsekvens av den förändrade VA-lagstiftningen.

Jag delar konsultföretaget Solving Bohlin & Strömbergs bedömning att bolaget särskilt bör sträva efter att renodla och effektivisera verksamheten, effektivisera investeringsnyttan samt öka utnyttjandet av tillgänglig produktionskapacitet.

Solving Bohlin & Strömberg som har genomfört en omfattande genomlysning och kvalificerade analyser av bolagets verksamheter tar upp fyra prioriterade åtgärder för att uppnå en renodlad och mer effektiv verksamhet. Två av dessa har bäring på föreslagen bolagsbildning och innebär för det första att bolaget bör avveckla delar som inte tillhör kärnverksamheten, eller som alternativt kan utföras av flera olika organisationer. Bolaget bör för det andra sälja/outsourca delar av verksamheten som tillhör en konkurrensutsatt fungerande marknad, som Byggprojekt och Laboratorieservice.

Bolagsbildning har vidare flera fördelar framför en så kallad inkråmsöverlåtelse och föreslår att Stockholm Vatten bildar två nya aktiebolag till vilka rörelserna byggprojekt och laboratorieservice överförs.

De båda rörelserna är till sin natur personalintensiva tjänsteföretag och saknar i allt väsentligt omfattande anläggningstillgångar. Verksamheterna och då särskilt Byggproduktion genomför uppdrag som innebär långa åtaganden såväl mot bolagets övriga enheter som externa entreprenörer och leverantörer. Vid en avyttring av verksamheterna i en s.k. inkråmsaffär är sannolikheten stor att det skulle uppstå gränsdragningsproblem vad gäller affärens omfattning, ansvar för pågående projekt, personalens hemvist etc. Gränsdragningsproblem som förutom att konsumera mycket tid för sitt lösande även skulle avsevärt kunna försvåra en avyttring då antalet parametrar i en förhandling blir många och ej alltid väldefinierade. Det är också av intresse för Stockholm Vatten att vid en avyttring av verksamheterna kunna tillförsäkra sig de resurser som är nödvändiga för att kunna slutföra påbörjade projekt på avsett sätt. Det gäller t.ex. vissa nyckelkompetenser.

Till de bolag som skall avyttras skall föras berörd personal, utrustning och förnödenheter nödvändig för verksamhetens bedrivande samt i tillämpliga delar avtal och andra överenskommelser av såväl kommersiell som annan natur. Avtal skall också ingås mellan bolagen och Stockholm Vatten som under en övergångsperiod tryggar parternas behov av tjänster i varierande grad.

För att tydliggöra och förenkla för Stockholm Vatten VA AB:s styrning av de två bolagen föreslår jag att de båda bolagen får likalydande bolagsordningar så att antalet ledamöter överensstämmer. Jag föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige utse föreslagna tjänstemän till de båda styrelserna.

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Bolagsordning för Stockholm Vatten Byggprojekt AB
3. Bolagsordning för Stockholm Vatten Laboratorieservice AB
4. Rapport "Stockholm Vatten AB - Strategisk analys och åtgärder för ökad effektivitet"

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden *Roger Mogert* (s) och *Ann-Margarethe Livh* (v) enligt följande.

Vi föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta följande

1. Avslå föredragande borgarrådets förslag till beslut
2. Därutöver anför följande

I de ägardirektiv som kommunfullmäktige beslutat om framgår att en effektivisering av Stockholm Vatten AB:s (SVAB:s) verksamhet ska genomföras. Vår uppfattning är att en effektiv verksamhet innebär en verksamhet som når uppsatta mål med minsta möjliga resursåtgång. Vi anser att den pågående utvecklingen av SVAB framförallt innebär en förändring av målen för verksamheten och en förändring av verksamhetens organisation vars effekter vi inte idag kan överblicka. Två saker kan ändå konstateras.

Det ena är att ambitionerna i vattenverksamheten minskar med de nya målsättningsarna. Det andra är att varken styrelsen i SVAB eller i Stockholms Stadshus AB i sina ärenden sett några material som klargör vilka effektiviseringsvinster som uppnås genom de organisationsförändringar som nu genomförs. Däremot tycks det finnas en samsyn om det önskvärda i förändringarna eftersom ärendena tagits fram omlott i de bägge organisationerna. Det kan vara nödvändigt när ett ärende måste hanteras skyndsamt. Vad den samsynen bygger på är tyvärr okänt.

Vid SVAB:s styrelsemöte den 7 december 2006 beslöts, på ordföranden med fleras förslag, dels att återremittera budgeten för 2007 för komplettering, samt dels att lämna ett stort antal omfattande uppdrag till bolagsledningen. Uppdragen syftar till "en långsiktig effektivisering och rationalisering av verksamheten". Vidare beslöts om ett extra styrelsemöte den 25 januari för att behandla budgeten.

Det nu aktuella ärendet, som uppenbarligen beretts i all hast, utgår från ett av de cirka tio uppdrag som bolagsledningen fick vid styrelsemötet den 7 december 2006. Innebörden är att laboratorieverksamheten och verksamheten "byggprojekt" överförs till två för ändamålet bildade bolag som senare avyttras.

Det är inte ansvarsfullt att fatta beslut i denna fråga på det knapphändiga underlag som presenterats. Någon bedömning av på vilket sätt de förslagna åtgärderna bidrar till en effektivare verksamhet saknas helt, vilket är anmärkningsvärt då just detta är det föregivna syftet med förslaget. Vidare saknas närmare beskrivning av konsekvenserna för berörd personal, det finns inte ens en uppskattning av antalet berörda medarbetare. Någon redovisning av alternativa handlingsvägar saknas också. I förslaget till budget anges att detta kommer att medföra särskilda kostnader för omstrukturering på 80 miljoner kr. Dessa medel borde användas till bättre verksamheter än till majoritetens ideologiskt motiverade försäljningar.

Beslutsunderlaget behöver kompletteras med bland annat följande:

- Beskrivning av hur åtgärderna leder till ökad effektivitet samt kvantifiering av bedömd effektivisering.
- Beskrivning av hur kundnyttan påverkas.
- Analys av konsekvenser för dricksvattnets kvalitet och för avloppsvattnets rening.
- Närmare beskrivning av konsekvenserna för verksamheten. Hur säkerställs till exempel bolagets kompetens när det gäller upphandling?

- Beskrivning av konsekvenserna för berörda medarbetare samt översiktligt handlingsplan för hur personalfrågorna ska hanteras.
- Alternativa handlingsvägar

Utan dessa klargöranden kan inte beslutet betraktas som berett och bolagets åtgärd kan inte heller motiveras. Det finns följaktligen heller inte några förutsättningar för kommunfullmäktige att godkänna förändringen. Det visar också med all önskvärd tydlighet att beslutet är ideologiskt motiverat och inte tar sin utgångspunkt i verksamhetens förutsättningar eller målsättningen med densamma. Privatiseringen och verksamhetsinriktningen har varit målet – inte en effektivisering.

Särskilt uttalande gjordes av borgarrådet *Ann-Margarethe Livh* (v) enligt följande.

Vi anser att det är fel att koncernen ges i uppdrag att vidare bereda frågor som är förknippade med bildandet av bolagen. Ansvaret bör ligga hos kommunfullmäktige, i enlighet med ursprungsförslaget.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår kommunfullmäktige besluta följande

1. Stockholm Vatten AB:s verksamheter Byggprojekt och Laboratorieservice överförs i två separata dotterbolag till moderbolaget Stockholm Vatten VA AB i Stockholm Vatten-koncernen.
2. Bolagsordning för Stockholm Vatten Byggprojekt AB godkänns (*bilaga 2*).
3. Bolagsordning för Stockholm Vatten Laboratorieservice AB godkänns (*bilaga 3*).
4. Gösta Lindh utses till ordförande, Stefan Broström till vice ordförande, Sverker Westman till ledamot och Åke Jansson och Lars-Gunnar Reinus till suppleanter i styrelsen för Stockholm Vatten Byggprojekt AB och i styrelsen för Stockholm Vatten Laboratorieservice AB samt att Bengt Akalla utses till lekmannarevisor och Bo Dahlström till lekmannarevisorssuppleant för de båda bolagen.
5. Stockholms Stadshus AB ges i uppdrag att uppdra åt styrelsen för Stockholm Vatten AB att vidare bereda de frågor som är förknippade med bildandet av bolagen.

Stockholm den 21 mars 2007

På kommunstyrelsens vägnar:
KRISTINA AXÉN OLIN

Ulla Hamilton

Anette Otteborn

Reservation anfördes av *Carin Jämtin, Tomas Rudin, Teres Lindberg* och *Malte Sigemalm* (alla s) och *Ann-Margarethe Livh* (v) med hänvisning till reservationen av (s) och (v) i borgarrådsberedningen.

Särskilt uttalande gjordes av *Stefan Nilsson* (mp) enligt följande.

Vi anser att det är fel att koncernen ges i uppdrag att vidare bereda frågor som är förknippade med bildandet av bolagen. Ansvaret bör ligga hos kommunfullmäktige, i enlighet med ursprungsförslaget.

Särskilt uttalande gjordes av *Ann-Margarethe Livh* (v) med hänvisning till det särskilda uttalandet av (v) i borgarrådsberedningen.

ÄRENDET

Den 7 december 2006 beslutade styrelsen för Stockholm Vatten AB att ge bolaget särskilda direktiv för effektivisering av verksamheten. I dessa direktiv ingick att rörelserna "Laboratieverksamhet" och "Byggproduktion" skulle avyttras. Som ett led i avyttrandet av dessa rörelser föreslås att Stockholm Vatten AB bildar två nya bolag för dessa två rörelser. Till de avyttrade bolagen skall överföras nödvändiga resurser för verksamhetens bedrivande. Det skall även ingå avtal mellan moderbolaget och de avyttrade bolagen för att trygga överförandet under en övergångsperiod.

Ärendet behandlades i styrelsen för Stockholm Vatten AB den 18 januari 2007 och i styrelsen för Stockholms Stadshus AB den 22 januari 2007.

Styrelsen för Stockholm Vatten AB

Styrelsen för Stockholm Vatten AB beslutade vid sitt sammanträde den 18 januari 2007

- att godkänna att två aktiebolag bildas till vilka rörelserna "laboratieverksamheten" och "byggproduktion" överförs,
- att godkänna förslag till bolagsordningar för respektive bolag,
- att hos styrelsen för Stockholm Stadshus AB och kommunfullmäktige i Stockholm hemställa om godkännande av det föreliggande förslaget,
- att bifalla ordförandens förslag till bordläggning av sista att-satsen i förslaget.

Reservation anfördes av ledamöterna Catharina Tarras-Wahlberg (s), Moissis Nikoladis (s) till förmån för eget förslag till beslut, *bilaga 1*.

Reservation anfördes av Rolf Brattström (v) till förmån för eget förslag till beslut, *bilaga 1*.

Stockholm Vatten AB:s tjänsteutlåtande daterat den 9 januari 2007 har i huvudsak följande lydelse.

Vid sitt sammanträde den 7 december 2006 beslöt styrelsen för Stockholm Vatten AB bland annat att ge bolaget särskilda direktiv vad gäller effektivisering av verksamheten. I direktiven ingick bland annat att rörelserna Laboratieverksamheten och Byggproduktion skulle avyttras.

De båda rörelserna är till sin natur personalintensiva tjänsteföretag och saknar i allt väsentligt omfattande anläggningstillgångar. Verksamheterna och då särskilt Bygg-

produktion genomför uppdrag som innebär långa åtaganden såväl mot bolagets övriga enheter som externa entreprenörer och leverantörer. Vid en avyttring av verksamheterna i en s.k. inkråmsaffär är sannolikheten stor att det skulle uppstå gränsdragningsproblem vad gäller affärens omfattning, ansvar för pågående projekt, personalens hemvist etc. Gränsdragningsproblem som förutom att konsumera mycket tid för sitt lösande även skulle avsevärt kunna försvåra en avyttring då antalet parametrar i en förhandling blir många och ej alltid väldefinierade. Det är också av intresse för Stockholm Vatten att vid en avyttring av verksamheterna kunna tillförsäkra sig de resurser som är nödvändiga för att kunna slutföra påbörjade projekt på avsett sätt. Det gäller t ex vissa nyckelkompetenser

För att underlätta avyttrandet av rörelserna föreslås att Stockholm Vatten bildar två nya aktiebolag till vilka rörelserna överförs. I denna process kan Stockholm Vatten tillskapa dels de organisationer man önskar avyttra dels ingå de affärsrelationer med dessa organisationer som är av vikt för att avyttringen inte negativt skall påverka bolagets övriga verksamhet. Det är även enklare för en ev. köpare av verksamheterna att skaffa sig en uppfattning om verksamheten och dess värde om den utgör en egen juridisk person med pågående affärsverksamhet. En bolagisering av verksamheten innebär troligtvis att antalet intresserade köpare kan öka. Även för berörd personal är en överföring av verksamheterna till egna juridiska personer av betydelse då det innebär en klarare bild av innebörden av en avyttring.

Till de bolag som skall avyttras skall föras berörd personal, utrustning och förnödenheter nödvändig för verksamhetens bedrivande samt i tillämpliga delar avtal och andra överenskommelser av såväl kommersiell som annan natur. Avtal skall också ingås mellan bolagen och Stockholm Vatten som under en övergångsperiod tryggar parternas behov av tjänster i varierande grad.

Koncernstyrelsen för Stockholms Stadshus AB

Koncernstyrelsen för Stockholms Stadshus AB beslutade vid sitt sammanträde den 22 januari 2007 att hemställa hos kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige besluta att

1. godkänna att Stockholm Vatten AB:s verksamheter Byggledning och Laboratorium överförs i två separata dotterbolag till moderbolaget Stockholm Vatten AB,
2. godkänna förslag till bolagsordningar för Stockholm Vatten Byggprojekt AB (bilaga 3),
3. godkänna förslag till bolagsordning för Stockholm Vatten Labbanalys AB (bilaga 4),
4. utse styrelser och lekmannarevisorer i dessa bolag,
5. uppdra styrelsen för Stockholm Vatten AB att vidare bereda de frågor

som är förknippade med bildandet av bolaget.

Reservation anfördes av vice ordföranden Carin Jämtin (s), ledamoten Roger Mogert (s) till förmån för eget förslag till beslut, *bilaga 1*.

Reservation anfördes av Ann Mari Engel (v) till förmån för eget förslag till beslut, *bilaga 1*.

Stockholms Stadshus AB:s tjänsteutlåtande daterat den 9 januari 2007 har i huvudsak följande lydelse.

Vid sitt sammanträde den 7 december 2006 beslöt styrelsen för Stockholm Vatten AB bland annat att ge bolaget särskilda direktiv vad gäller effektivisering av verksamheten. I direktiven ingick bland annat att rörelserna Laboratieverksamheten och Byggproduktion skulle avyttras.

För att underlätta avyttrandet av rörelserna föreslås att Stockholm Vatten AB bildar två nya aktiebolag till vilka rörelserna överförs. Till de bolag som skall avyttras skall föras berörd personal, utrustning och förnödenheter nödvändig för verksamhetens bedrivande samt i tillämpliga delar avtal och andra överenskommelser av såväl kommersiell som annan natur. Avtal skall också ingås mellan bolagen och Stockholm Vatten AB som under en övergångsperiod tryggar parternas behov av tjänster i varierande grad.

Ärendet behandlas i styrelsen för Stockholm Vatten AB den 18 januari.

Koncernledningens synpunkter

I ägardirektiven för Stockholm Vatten AB framgår att bolagets arbete för ökad effektivisering skall intensifieras och måste ge påtagliga effekter. Koncernledningen tillstyrker därför bolagets förslag som syftar till att verksamheten renodlas och effektiviseras.

BEREDNING

Ärendet har beretts av Stockholm Vatten AB och Stockholms Stadshus AB. Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, där det har beretts av finansavdelningen.

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 8 februari 2007 har i huvudsak följande lydelse.

Styrelsen för Stockholm Vatten AB har gett bolaget särskilda direktiv för effektivisering av verksamheten. I dessa direktiv ingick att rörelserna "Laboratieverksamhet" och "Byggproduktion" skulle avyttras. Som ett led i avyttrandet ingick bildandet av två nya bolag för rörelserna. I Stockholm Vatten AB:s tjänsteutlåtande ansågs bildandet av bolag som ett mer effektivt sätt att överlåta verksamheten i jämförelse med en så kallad inkråmsaffär, vilket skulle inneburit att verksamheterna avyttrats. Risker för

gränsdragningsproblem om affärens art, tillhörighet av projekt etc., hade då varit betydligt högre.

Med bildande av bolag kan lättare tydliga affärsrelationer skapas mellan Stockholm Vatten AB och de nybildade bolagen.

Till de avyttrade bolagen skall överföras nödvändiga resurser för verksamhetens bedrivande. Det skall även ingås avtal mellan moderbolaget och de avyttrade bolagen för att trygga överförandet under en övergångsperiod.

Stockholm Stadshus AB har tillstyrkt förslaget från Stockholm Vatten AB, såtillvida att bolagets förslag syftar till att verksamheten effektiviseras. Ägardirektiven för bolaget innebär att bolagets arbete för ökad effektivisering skall intensifieras.

Stadsledningskontorets synpunkter och förslag

Stadsledningskontoret anser att förfarandet med bildande av bolag istället för inkråmsöverföringar är att föredra, såtillvida att det på detta sätt skapas en tydlig hantering för hur och vilken verksamhet som flyttas.

Stadsledningskontoret vill också påpeka att de förslag till bolagsordningar som föreslås för de nybildade bolagen, är i linje med den nya mall för bolagsordning som inom kort föreläggs kommunfullmäktige för beslut. Denna mall har utarbetats i samarbete med stadsledningskontorets juridiska avdelning.

Stadsledningskontoret delar i övrigt Stockholm Vatten AB:s och Stockholm Stadshus AB:s synpunkter att förslaget leder till en mer effektiv verksamhet, vilket är i linje med bolagets ägardirektiv. Förslaget synes också vara en logisk konsekvens till följd av förändrad VA-lagstiftning.

RESERVATIONER M.M.

Stockholm Vatten AB

Reservation anfördes av ledamöterna Catharina Tarras-Wahlberg (s) och Moissis Nikoladis (s) till förmån för det egna förslaget till beslut. Reservationen lämnades därmed enligt följande

Ledamöterna Catharina Tarras-Wahlberg och Moissis Nikoladis lämnade följande förslag till beslut från styrelsen:

- att återremittera ärendet för komplettering varvid bland annat de frågor som berörs ska belysas samt
- att därutöver anföras följande

Vid styrelsens möte den 7 december 2006 beslöts, på ordföranden med fleras förslag, dels att återremittera budgeten för komplettering, samt dels att lämna ett stort antal omfattande uppdrag till bolagsledningen. Uppdragen syftar till "en långsiktig effektivisering och rationalisering av verksamheten". Vidare beslöts om ett extra styrelsemöte den 25 januari för att behandla budgeten. Det nu aktuella ärendet, som uppenbarligen beretts i all hast, replierar på ett av de cirka tio uppdrag som bolagsledningen fick vid styrelsemötet den 7 december 2006. Innebörden är att laborativverksamheten och verksamheten "byggprojekt" överförs till två för ändamålet bildade bolag som senare avyttras.

Det är inte ansvarsfullt att fatta beslut i denna fråga på det knapphändiga underlag som presenterats. Någon bedömning av på vilket sätt de föreslagna åtgärderna bidrar till en effektivare verksamhet saknas helt, vilket är anmärkningsvärt då just detta är det föregivna syftet med förslaget.

Vidare saknas närmare beskrivning av konsekvenserna för berörd personal, det finns inte ens en uppskattning av antalet berörda medarbetare. Någon kostnad för genomförandet eller redovisning av alternativa handlingsvägar saknas helt.

Beslutsunderlaget behöver kompletteras med bland annat följande:

- Beskrivning av hur åtgärderna leder till ökad effektivitet samt kvantifiering av bedömd effektivisering.
- Beskrivning av hur kundnyttan påverkas
- Närmare beskrivning av konsekvenserna för verksamheten. Hur säkerställs till exempel bolagets kompetens när det gäller upphandling?
- Beskrivning av konsekvenserna för berörda medarbetare samt översiktligt handlingsplan för hur personalfrågorna ska hanteras.
- Alternativa handlingsvägar.

Reservation anfördes av ledamoten Rolf Brattström (v) till förmån för det egna förslaget till beslut. Reservationen lämnades därmed enligt följande

Ledamoten Rolf Brattström lämnade följande förslag till beslut från styrelsen:

Att återremittera ärendet samt anförde följande:

Ordföranden Erik Wassén (fp) lägger vid ett extrainkallat styrelsemöte i Stockholm Vatten fram ett förslag om att bilda två bolag till försäljning. Det har inte anförts några rationella skäl till förslaget. Det har inte presenterats någon utredning som beskriver nuläge, motiv eller tänkbara konsekvenser.

Ekonomiska eller verksamhetsmässiga effekter av förslaget har inte presenterats. Varken väljarna eller kommunfullmäktige har givit den nya styrelsemajoriteten mandat att stycka upp och privatisera Stockholm Vattens kärnverksamhet. Då ordföranden, trots uppmaning, inte försett sina styrelseledamöter med faktaunderlag inför detta beslut är vi hänvisade till att gissa motivet. Är det kanske att av ideologiska skäl till skapa privata bolag av ett allmänt ägt vattenverk? Som styrelsemedlem är man skyldig att se till bolagets bästa och se till att dess verksamhet är säker, effektiv och rationell. Frågor skall behandlas sakligt med tillräckligt faktaunderlag. Det är således fel att som styrelsemedlem enbart låta sig styras av emotionella ideologiska skäl.

Vad gäller konsekvenserna kan vi dock, mot bakgrund av egen yrkeserfarenhet, med viss sannolikhet dra slutsatsen att förslaget skapar ineffektivitet, riskerar att fördyra verksamheten och ökar risken för att stockholmarna får ett ur hälsosynpunkt osäkrare vatten och smutsigare recipienter. Detta genom mer byråkrati, sämre kommunikationsvägar mellan funktionerna och osäkrare beslutsunderlag pga färre analyser av dricksvatten och avloppsvatten som med största sannolikhet blir effekten. Vi kan också med tämligen god säkerhet anta att några kapitalägare/verksamhetsutövare kommer att förtjäna mycket pengar genom långa, för SVAB olämpliga kontraktsåtaganden med de nya bolagen. Vem vill annars köpa dessa bolag in spe?

Men som sagt var, styrelsen vet inte utan svävar i en, om än inte oskuldsfull, så dock okunskap. Mot bakgrund av ovanstående yrkar vi i första hand på att ärendet återremitteras i avvaktan på beslutsunderlag som går att intellektuellt utvärdera.

Stockholms Stadshus AB

Reservation anfördes av vice ordförande Carin Jämtin (s) och ledamoten Roger Mogert (s) enligt följande

Koncernstyrelsen föreslås besluta

att avslå koncernledningens förslag samt att anförda följande:

I de ägardirektiv som kommunfullmäktige beslutat om framgår att en effektivisering av Stockholm Vatten AB:s (SVAB:s) verksamhet ska genomföras. Vår uppfattning är att en effektiv verksamhet innebär en verksamhet som når uppsatta mål med minsta möjliga resursåtgång. Vi anser att den pågående utvecklingen av SVAB framförallt innebär en förändring av målen för verksamheten och en förändring av verksamhetens organisation vars effekter vi inte idag kan överblicka. Två saker kan ändå konstateras.

Det ena är att ambitionerna i vattenverksamheten minskar med de nya målsättningarna. Det andra är att varken styrelsen i SVAB eller i Stockholms Stadshus AB i sina ärenden sett några material som klargör vilka effektiviseringsvinster som uppnås genom de organisationsförändringar som nu genomförs. Däremot tycks det finnas en samsyn om det önskvärda i förändringarna eftersom ärendena tagits fram omlott i de bägge organisationerna. Det kan vara nödvändigt när ett ärende måste hanteras skyndsamt. Vad den samsynen bygger på är tyvärr okänt för båda styrelserna.

Vid SVAB:s styrelsemöte den 7 december 2006 beslöts, på ordföranden med fleras förslag, dels att återremittera budgeten för 2007 för komplettering, samt dels att lämna ett stort antal omfattande uppdrag till bolagsledningen. Uppdragen syftar till "en långsiktig effektivisering och rationalisering av verksamheten". Vidare beslöts om ett extra styrelsemöte den 25 januari för att behandla budgeten.

Det nu aktuella ärendet, som uppenbarligen beretts i all hast, utgår från ett av de cirka tio uppdrag som bolagsledningen fick vid styrelsemötet den 7 december 2006. Innebörden är att laboratorieverksamheten och verksamheten "byggprojekt" överförs till två för ändamålet bildade bolag som senare avyttras.

Det är inte ansvarsfullt att fatta beslut i denna fråga på det knapphändiga underlag som presenterats. Någon bedömning av på vilket sätt de förslagna åtgärderna bidrar till en effektivare verksamhet saknas helt, vilket är anmärkningsvärt då just detta är det föregivna syftet med förslaget. Vidare saknas närmare beskrivning av konsekvenserna för berörd personal, det finns inte ens en uppskattning av antalet berörda medarbetare. Någon kostnad för genomförandet eller redovisning av alternativa handlingsvägar saknas också.

Beslutsunderlaget behöver kompletteras med bland annat följande:

- Beskrivning av hur åtgärderna leder till ökad effektivitet samt kvantifiering av bedömd effektivisering.
- Beskrivning av hur kundnyttan påverkas.
- Närmare beskrivning av konsekvenserna för verksamheten. Hur säkerställs till exempel bolagets kompetens när det gäller upphandling?
- Beskrivning av konsekvenserna för berörda medarbetare samt översiktligt handlingsplan för hur personalfrågorna ska hanteras.
- Alternativa handlingsvägar

Utan dessa klargöranden kan inte beslutet betraktas som berett och bolagets åtgärd kan inte heller motiveras. Det finns följaktligen heller inte några förutsättningar för koncernstyrelsen att godkänna förändringen.

Reservation anfördes av ledamoten Ann Mari Engel (v) enligt följande.

Koncernstyrelsen föreslås besluta

att avslå förslaget att överföra vissa verksamheter i Stockholm Vatten AB i bolagsform, samt att anförä följande:

I detta ärende anges över huvudtaget inga skäl till att avyttra dessa verksamheter.

I förslaget till budget anges att detta kommer att medföra särskilda kostnader för omstrukturering på 80 milj kr. Dessa skattepengar borde användas bättre än till majoritetens ideologiskt men inte logiskt motiverade försäljningar.

Stockholm Vatten Byggprojekt AB: s BOLAGSORDNING

§ 1

Bolagets firma är Stockholm Vatten Byggprojekt Aktiebolag.

§ 2

Bolagets styrelse skall ha sitt säte i Stockholm.

§ 3

Föremålet för och det kommunala ändamålet med bolagets verksamhet är att genomföra byggprojekt innefattande bl.a. projektering och byggledning.

§ 4

Aktiekapitalet skall vara lägst 100 000 kronor och högst 400 000 kr .

Antalet aktier skall vara lägst 1 000 och högst 4 000.

§ 5

Styrelsen skall bestå av lägst två och högst fem ledamöter med lägst två och högst fem suppleanter. Stockholms kommunfullmäktige väljer ledamöter och suppleanter samt bland dessa ordförande och vice ordförande för tiden från årsstämman som följer närmast efter det val till kommunfullmäktige förrättas till tiden vid slutet av den årsstämma som följer efter nästa val till kommunfullmäktige.

§ 6

För granskning av bolagets årsredovisning jämte bokföringen, koncernredovisningen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning, väljer bolagsstämman en revisor och revisorssuppleant. Revisor och suppleant skall vara auktoriserade revisorer. Uppdraget som revisor och suppleant gäller till slutet av den årsstämma enligt aktiebolagslagen (SFS 2005:551) 9 kap. 21 § första stycket som hålls under det fjärde räkenskapsåret efter revisorsvalet.

Stockholms kommunfullmäktige väljer en lekmannarevisor och en suppleant för denna, dock längst till slutet av den årsstämma enligt aktiebolagslagen (SFS 2005:551) 9 kap. 21 § första stycket som hålls året efter det år då allmänna val till fullmäktige förrättas nästa gång.

§ 7

Kallelse till bolagsstämman skall ske genom brev tidigast fyra och senast två veckor före stämman.

§ 8

Årsstämman hålls senast under maj månad. På årsstämman skall följande ärenden förekomma till behandling.

1. Val av ordförande till stämman samt utseende av protokollförare.
2. Upprättande och godkännande av röstlängd.
3. Val av justeringsmän.
4. Godkännande av dagordningen.
5. Fråga om stämman blivit behörigen sammankallad.
6. Framläggning av årsredovisningen, revisionsberättelsen och lekmannarevisorns granskningsrapport.
7. Beslut om fastställelse av resultaträkningen och balansräkningen.
8. Beslut om dispositioner av bolagets vinst eller förlust (fria kapital) enligt den fastställda balansräkningen.
9. Beslut om ansvarsfrihet för styrelseledamöterna och verkställande direktören.
10. Anteckning om Stockholms kommunfullmäktiges val av styrelseledamöter och suppleanter.
11. Val av en revisor och en revisorssuppleant.
12. Anteckning om Stockholms kommunfullmäktiges val av lekmannarevisor och suppleant.
13. Fastställelse av arvoden åt styrelsen och revisorerna.
14. Övriga ärenden som ankommer på stämman enligt aktiebolagslagen (SFS 2005:551) eller bolagsordningen.

§ 9

Bolagets räkenskapsår skall vara kalenderår.

§ 10

Vid bolagsstämman får envar röstberättigad rösta för fulla antalet av honom ägda och företrädde aktier utan begränsning av röstetalet.

§ 11

Den som avser att överlåta aktie till annan aktieägare i bolaget, eller till någon som inte är aktieägare i bolaget, skall genom skriftlig anmälan hos bolagets styrelse erbjuda övriga aktieägare att köpa aktien. Av anmälan skall framgå de villkor som gäller för förköpet.

Erbjudandet om förköp kan bara utnyttjas för alla de aktier som erbjudandet omfattar.

När aktie har anmälts till förköp skall styrelsen genast skriftligen meddela detta till varje förköpsberättigad med anmodan till den som önskar begagna sig av förköpsrätten att skriftligen framställa förköpsanspråk hos bolagets styrelse inom två månader, räknat från anmälan hos styrelsen om förköpserbjudandet.

Skulle flera förköpsberättigade anmäla sig, skall företrädesrätten dem emellan bestämmas genom lottning av bolagets styrelse. Om flera aktier erbjudits skall aktierna, så långt det är möjligt, fördelas i proportion till tidigare innehav mellan dem som framställt förköpsanspråk.

Talan i en fråga om förköp måste väckas inom två månader från den dag då den som ville utöva förköpsrätt anmälde detta till bolagets styrelse.

Aktie som förköps skall betalas inom en månad från den tidpunkt då priset blev bestämt.

§ 12

Stockholms kommunfullmäktige skall ges tillfälle att ta ställning innan sådana beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt fattas.

§ 13

Denna bolagsordning får inte ändras utan Stockholms kommunfullmäktiges medgivande.

Stockholm Vatten Laboratorieservice AB: s BOLAGSORDNING

§ 1

Bolagets firma är Stockholm Vatten Laboratorieservice Aktiebolag..

§ 2

Bolagets styrelse skall ha sitt säte i Stockholm.

§ 3

Föremålet för och det kommunala ändamålet med bolagets verksamhet är att, baserat på vattenanalystjänster, utföra service för kontroll, drift och övervakning till Stockholm Vatten VA AB och andra regionala VA-aktörer.

§ 4

Aktiekapitalet skall vara lägst 100 000 kronor och högst 400 000 kr .

Antalet aktier skall vara lägst 1 000 och högst 4 000 .

§ 5

Styrelsen skall bestå av lägst två och högst fem ledamöter med lägst två och högst fem suppleanter. Stockholms kommunfullmäktige väljer ledamöter och suppleanter samt bland dessa ordförande och vice ordförande för tiden från årsstämman som följer närmast efter det val till kommunfullmäktige förrättas till tiden vid slutet av den årsstämma som följer efter nästa val till kommunfullmäktige.

§ 6

För granskning av bolagets årsredovisning jämte bokföringen, koncernredovisningen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning, väljer bolagsstämman en revisor och revisorssuppleant. Revisor och suppleant skall vara auktoriserade revisorer. Uppdraget som revisor och suppleant gäller till slutet av den årsstämma enligt aktiebolagslagen (SFS 2005:551) 9 kap. 21 § första stycket som hålls under det fjärde räkenskapsåret efter revisorsvalet.

Stockholms kommunfullmäktige väljer en lekmannarevisor och en suppleant för denna, dock längst till slutet av den årsstämma enligt aktiebolagslagen (SFS 2005:551) 9 kap. 21 § första stycket som hålls året efter det år då allmänna val till fullmäktige för rättas nästa gång.

§ 7

Kallelse till bolagsstämman skall ske genom brev tidigast fyra och senast två veckor före stämman.

§ 8

Årsstämman hålls senast under maj månad. På årsstämman skall följande ärenden förekomma till behandling.

14. Val av ordförande till stämman samt utseende av protokollförare.
15. Upprättande och godkännande av röstlängd.
16. Val av justeringsmän.
17. Godkännande av dagordningen.
18. Fråga om stämman blivit behörigen sammankallad.
19. Framläggning av årsredovisningen, revisionsberättelsen och lekmannarevisorns granskningsrapport.
20. Beslut om fastställelse av resultaträkningen och balansräkningen.
21. Beslut om dispositioner av bolagets vinst eller förlust (fria kapital) enligt den fastställda balansräkningen.
22. Beslut om ansvarsfrihet för styrelseledamöterna och verkställande direktören.
23. Anteckning om Stockholms kommunfullmäktiges val av styrelseledamöter och suppleanter.
24. Val av en revisor och en revisorssuppleant.
25. Anteckning om Stockholms kommunfullmäktiges val av lekmannarevisor och suppleant.
26. Fastställelse av arvoden åt styrelsen och revisorerna.
14. Övriga ärenden som ankommer på stämman enligt aktiebolagslagen (SFS 2005:551) eller bolagsordningen.

§ 9

Bolagets räkenskapsår skall vara kalenderår.

§ 10

Vid bolagsstämman får envar röstberättigad rösta för fulla antalet av honom ägda och företrädde aktier utan begränsning av röstetalet.

§ 11

Den som avser att överlåta aktie till annan aktieägare i bolaget, eller till någon som inte är aktieägare i bolaget, skall genom skriftlig anmälan hos bolagets styrelse erbjuda övriga aktieägare att köpa aktien. Av anmälan skall framgå de villkor som gäller för förköpet.

Erbjudandet om förköp kan bara utnyttjas för alla de aktier som erbjudandet omfattar.

När aktie har anmälts till förköp skall styrelsen genast skriftligen meddela detta till varje förköpsberättigad med anmodan till den som önskar begagna sig av förköpsrätten att skriftligen framställa förköpsanspråk hos bolagets styrelse inom två månader, räknat från anmälan hos styrelsen om förköpserbjudandet.

Skulle flera förköpsberättigade anmäla sig, skall företrädesrätten dem emellan bestämmas genom lottning av bolagets styrelse. Om flera aktier erbjudits skall aktierna, så långt det är möjligt, fördelas i proportion till tidigare innehav mellan dem som framställt förköpsanspråk.

Talan i en fråga om förköp måste väckas inom två månader från den dag då den som ville utöva förköpsrätt anmälde detta till bolagets styrelse.

Aktie som förköps skall betalas inom en månad från den tidpunkt då priset blev bestämt.

§ 12

Stockholms kommunfullmäktige skall ges tillfälle att ta ställning innan sådana beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt fattas.

§ 13

Denna bolagsordning får inte ändras utan Stockholms kommunfullmäktiges medgivande.